

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Imperitus disceptator.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Julii Pompejiq; discordia, in magnam urbis perniciem suscitentur: ne quod Lepidi, Plancique consilatu accidit, intestina bella miserabiles sociorum direptione invehant: ne præter expectatum, magnum aliquid & inexcitabile malum oboratur, maximarumq; in Italia urbium capturas, populationes, incendia, yasitatem inducat, cum præfertim tam dira ea sint, quæ sidera, quæ fatidici vates, vetusta etiam de nostris temporibus oracula, nocturnæ diurnæq; sèpius exanditæ voces, brevi futura minitantur, quibus consentire videtur præsaga mali tacita quædam in mortalium omnium cordibus trepidatio. Sedenim nos interim Deo freti, quicquid eventurum est forti animo tolerandum nobis proponamus, inceptumq; laborum ingenuorum iter, dum licet alacriter peragamus. Sed il-*Ex Mula*
lud non omiserim, Mulas non sui generis tantum animalia parere aliquando visas, verum etiam E.*Equus*,
quos, ut anno circiter M. CCC, LXII. in Arenate Brutiorum agro, Mula Equum peperit pilo flavo,
crinibus rutilis, oculis rufis, quem post Loisius Arenas apud Brutios longe princeps, ad Ferdinandū
Neapolitanorum regem misit.

VOLUPTARIA VENUS. CAP. XXIX.

B Terilitatis demum, quam superius posuimus, ergo, qui lascivum hominem, Venere quippe non ad prolem, sed ad voluptatem tantum atque spurcitem utentem significassent, vel Mulum qui Equam saliret, vel Mulam surrecta cauda prurientem, pingere consueverunt. Huic enim generi, quamvis ad progenerandum inepto, genitalia tamen ad voluptatem natura concessit. Quod illis dictum velim, qui animalia rationis experti, nullo neque voluptatis, neq; irascentia: neque cupiditatis sensu affici contendunt: moverique ad hujusmodi incitationes naturæ quodam impulsu, ut vel se hospitare, vel species propagantur. Neque quidem Cervum pavidum: sed quodammodo pavidum, illumque q. io-
dammodo animosum: perinde ac si dicarent, animalia hæc neque cernere, neque audire, sed q.
semel dicam, eanon omnino vivere, sed quodammodo vivere.

MUTUA OFFICIA. CAP. XXX.

C EO vero modo quo proverbii argumentum datum, hieroglyphica sèpius excogitata, & h.
modi picturationum species adinventæ: ut si quis Mulos duos mutuo fe scabentes pinxerit
mutua operam significari conjiciamus, ex eo, quod hujusmodi utimur adagio, id ipsum innuente
cum scilicet dicimus, *Mutuo Muli scabunt*. Quamvis sunt, qui proverbium hoc non nisi ad improbus
& imperitos se invicem effrente spectare putent. Scriptis vero M. Varro librum eo titulo, cuius
testimonium citat Nonius. Recte vero accommodari poterit pictura hæc ad id, quod Horatius ridet
Epistolis:

Emet erat Roma Consulti Rhetor, ut alter Gracchus ut hic illi foret, hic, ut Murius illi. *dagnum.*
Alterius sermone miros audiret honores: *Epist. lib. 2*
Et de Poëtis paulo post, *Epist. lib. 2*
Dixedo Alceus punto illius, ille meo quis? *Fit Mimnermus, & optivo cognomine crescit.*
Quis, nisi Callimachus? si plus depofcere visus, *ep. 5.*

DE CAMELO. CAP. XXXI.

D Ipsa quidem munera laborumque, ut dicebamus, societas, quæ Camelo cum Asinis & Mulis
conjuncta est, exigere videtur, ut ad eundem gregem revocentur. Quoniam vero cum Porci signifi-
cata recenseremus, incidimus in Camelum, quem profanum perinde ac Suem deprehenderamus,
inde videtur exordiendum, ut qua de causa veteres id existimarint, explicemus. Porcum enim ideo
profanum ostenderamus, quia non ruminaret, ungula tamen esset bifida, alterum hoc longe diver-
sum animal, profanum & ipsum tamen, propterea quod ungula sit solida, tametsi ruminat.

IMPERITUS DISCEPATOR. CAP. XXXII.

U nde sit ut per Camelum mystico sensu illi notentur, qui distinguendi feligendique ratione mi-
nime prædicti sunt: qui scilicet sacra profanis, humana divinis nullo discriminé commiscent, ru-*Cameli my-*
stica signifi-
mian-
T 5

350
minantes utique veluti & Cameli faciunt, argumentorum scilicet formas aliquot concipientes, sententiam modo hanc, modo illam animo agitantes. Sedenim solipedes qui sunt, hoc est, imperiti, neque rerum neque verborum discrimina discernentes, ita omnia confundunt, ut curvum à directo nequeant internoscere. Quo circa, non immerito apud Christianæ pietatis proceres lege admodum severa cautum est, ne quis literarum imperitus, acutissimo quamvis ingenio polleat, de divinis quicquam differere confidentius audeat. Neque porro ad Theologicam speculationem dabatur accessus, nisi de disceptoriis & naturalibus disciplinis exactissima fuisset quartio prætentata. Verum omnia jamjam

usque adeo quo frivola sunt, nulliusq; momenti studiosius consecutamur: quæ vero pondus habent, quæ locupletem veræ disciplinæ redundantiam ex toto, ut ajunt, calathos elargiri possunt, vix attingimus. Jūre igitur eos reprehendit Asser tor noster, qui culicem liquant, Camelum vero tanquam potabilem deglutiunt: Culicem enim liquant, hoc est, minutissime mandunt illi, qui minima tantum in lege pervertigant, quibus studiosius insistant, ubi omnes ingenii vires intendant, Camelum vero, hoc est, perverlorum actuum tortuositatem, aut quæ alioqui magni sunt momenti deglutiunt, hoc est, parvipendunt, nullo quippe mansu, ruminatione ne devorant: quasi nihil ad rem pertineat, sicut habere ludibri, & sceleratissimis quibus facinoribus inquinari. Ceterum cum plurima sint sacerdotia Camelo adnotata digna, miror Aegyptios tam parce ejus usos hieroglyphico, cum præfertim animal eset illis admodum familiare. Sed enim illi dubio procul, ut etiam in Equo fecerunt, a facie alienum animal sedulo aversabantur.

CRURA FEMORAQUE CONCIDUA. CAP. XXXIII

Nam vix illud ab eis proditum constat, ut hominem, cui inter gradiendum femora incurvantur, eaque de causa segnius ingredenteretur per Cameli simulacrum exprimerent: propter ea quod, ut ipsi asserunt, folus ex animalibus femora etiam incurvet, unde illi Cameli cognomen aspera in lenem litera commutata, quasi Camerus ante dicatur *εγένετο καμηλός*, quod incurvo significat, & *τὸ μεγάλην* femur. Camelus enim, ut præter Aegyptios author est Herodotus, qui tuor in posterioribus cruribus femora gerit, & genua totidem, id quod omnino negat Aristotle, genua singula singulis cruribus esse contendens, totidemque artuum flexus, ut vero plures esse videantur, evenire propter alvi intervallum, latamque temorum divaricationem. Utcumque vero Philosophi de re disputent, Aegyptii per hujusmodi picturam, hominem qui sub pondere deficere quodammodo videretur, gressuque admodum vacillante progrederetur, innuebantur. Hujusmodi mihi fuisse videtur Claudio Cæsar, quem ingredientem defituebant poplices minus firmi.

FORTIS. CAP. XXXIV.

Et tamen in Camelio mirus dorsi vigor, & onerum gerendorum robur indefessum, ut fame etiam ac siti pertinacissime tolerata, in plures sub onere perseveret dies. Unde Mathematici figuram ejus XVII. Leonis, Librae XVI. Scorpionis XX. gradibus intulerint, fortem & validum virum eum pollicentes, qui uno horum gradu, supra Finitem emergente, natus esset.

OPULENTUS. CAP. XXXV.

Mathesi lo- *Quoniam vero sunt qui Asser toris nostri sententiam in opulentos dictam, scilicet Camelus per acus foramen, intrare, quam divitem in Regnum Dei, ita accipiunt, ut non de Camelio animali sit intelligendum, sed de grandiori quodam relictum genere: sciendum ex Origenis sententia, de animali potius accipendum: eaq; de causa divitem Camelio comparatum, quod Camelus omnium animalium, si formam species, tortuosissimum sit, ut (veluti superius dictum) ea de causa piura femora pleraq; genua habere videatur; ita plura divitum negotia, pluresq; atque varia sunt aocationes*